

Väestöliitto: Perheikkaa.fi -verkkopalvelu

Marttaliitto/Marthaförbundet:

Lapsiperheiden arjen tukeminen

Pesäpuu ry: Sisukas - sijoitettu lapsi koulussa

Barnavårdsföreningen i Finland r.f.:

ADHD-keskuksen perheiden tukemisen

toimintamuotojen kehittäminen

HelsinkiMissio: Pelastakaa sukupolvi

Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry:

Huostaanoton jälkeenkin vanhemmuus VOIKUKKIA

Folkhälsan Syd Ab: Tillbaka till framtiden

Pienperheyhdistys ry: Pikkukaveria ei jätetä

Leijonaemot ry: Erityislasten vanhempien tukeminen

Miessakit ry: Isyyden Tueksi

Walter ry: Urbaanit lapset ja nuoret

Pelastakaa Lapset ry, Pesäpuu ry, Perhehoitoliitto:

PePPI - vapaaehtoiset sijaisperheiden tukena

Suomen CP-liitto ry: Innostun liikkumaan

Familia Club ry: Duo kahdenkulttuurin perheille

Monimuotoiset perheet -verkosto:

Kaikkien perheiden Suomi

Suomen Reumaliitto ry: Perhe Pidossa

Kehittämiskeskus Tyynelä: Eryteisesti isä

Ensi- ja turvakotien liitto ry: Kannusta minut vahvaksi!

EHJÄ ry: Ressu-projekti

MLL:n Iisalmen yhdistys,

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Ylä-Savon Ensi- ja

turvakotiyhdistys ry: Iisalmen Perheen talo -yhteistyö

Koulutus Elämään -säätiö:

Lasten terveyskasvatustyö ja ehkäisevä päihdetyö

Kriminaalihuollon tukisäätiö: Rikostaustaisten

lapsi- ja perhetyön koordinaatiotoiminta

Vammaisperheiden monitoimikeskus Jaatinen ry:

Monitoimikeskuksen toiminta

KRIS Tampere: Kopista Kotiin

Jämsän seudun Pelastakaa Lapset ry:

James Koskisen vapaapäivä

EHYT ry & kumpp.: Monikulttuurisen

päihdekasvatuksen edistäminen

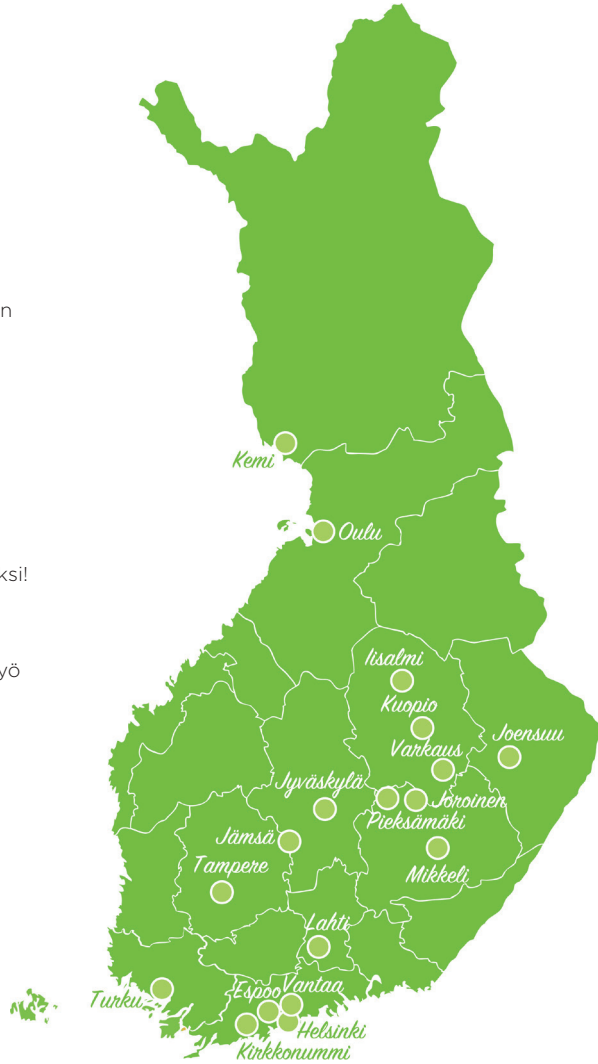
Luotolan nuoret ry: Isosisko ja Isoveli

Oulun seudun omaishoitajat ja läheiset ry:

Hyvinvoiva Perhe

Väestöliitto & kumpp.: Perheystävällisesti työssä

Auralan nuoret ry: Turun Tyttöjen Talon Pikkusiskot

Emma & Elias -avustusohjelma

Ohjelma-asiakirja 2014

1. Taustaa

Emma & Elias -avustusohjelman (2012–2017) avulla kehitetään, vahvistetaan ja monipuolistetaan yleishyödyllisille järjestöille soveltuvia toimintatapoja lasten ja lapsiperheiden terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Avustusohjelman avulla pystytään myös nostamaan esille järjestötyön mahdollisuuksia sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisessä esimerkiksi varhaisen tuen, vapaaehtoistyön ja vertaistuen keinoin.

Avustusohjelmaa rahoittaa Raha-automaattiyhdistys (RAY), ja käytännön koordinoinnista vastaa Lastensuojelun Keskusliitto (LSKL).

Avustusohjelmaan valitut hankkeet ja toiminnot muodostavat yhteisen verkoston ja kehittämisalustan. Ohjelman tarkoituksena on vahvistaa kehittämistyön tulosten ja vaikutusten aikaan saamista ja esille nostamista. Lisäksi ohjelma nostaa esille lapsi- ja perhetyötä sekä järjestötoiminnan roolia hyvinvoinnin edistämässä.

Emma & Elias -ohjelma sai nimensä vuoden 2010 suosituimpien lasten nimien mukaan.

2. Tavoitteet ja kohderyhmä

Ohjelman visiona on, että vuonna 2018 Suomessa kannetaan yhteisesti vastuuta lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnista ja puututaan varhaisessa vaiheessa arjen haasteisiin.

Ohjelmassa keskitytään yläkouluikäisten, 15-vuotiaiden ja sitä nuorempien lasten kasvuolosuhteiden parantamiseen.

Ohjelman tavoitteena on vahvistaa aikuisten yhteistä vastuuta, tukea vanhemmuutta sekä edistää lasten osallisuutta.

Aikuisten yhteisen vastuun vahvistaminen

Ohjelman tavoitteena on vahvistaa aikuisten yleistä vastuuta lapsen huomioimiseksi sekä asenteellisilla että toiminnallisilla tasoilla.

Tavoitetta edistävissä toiminnoissa voi olla kyse:

- aikuisten asenteisiin vaikuttamisesta,
- lapsia ja perheitä tukevasta vapaaehtoistoiminnasta
- olemassa olevien tai uusien toimintojen kehittämistä lapset paremmin huomioiviksi

Vanhemmuuden tukeminen ja vahvistaminen

Ohjelmassa huomioidaan perhekäsitteen monimuotoistuminen, joka liittyy kansainvälistymiseen, kulttuurin, parisuhteen ja avioliiton kehitykseen, yksinhuoltajuuden yleistymiseen jne. Vastuu lapsesta ja aikuisen läsnäolo lapsen elämässä ovat avustushjelmassa tärkeitä ydinasioita riippumatta perheen konkreettisesta muodosta.

Ohjelmassa korostetaan aikuisen vastuuta ja valmiuksia huolehtia lapsen kasvun ja lapsena olemisen edellytyksistä. Vanhemmuudessa keskeistä on lapsen ja hänestä huolehtivan aikuisen/aikuisten läheissuhde, joka luo puitteet turvalliselle lapsuudelle.

Tavoitteena on:

- vanhemmuuden vahvistaminen
- vanhemmuuteen liittyvien valmiuksien ja voimavarojen tukeminen
- vanhemmuutta uhkaavien riskien tunnistaminen ja varhainen tuki sekä riskeiltä suojautuminen

Lapsen osallisuuden edistäminen

Lapsen oikeuksien ja lapsen oman hyvinvoinnin näkökulmasta ohjelmassa korostetaan sekä lapsen oikeutta olla lapsi että lapsen omia sosiaalisia verkostoja. Lisäksi nostetaan esille lapsen aktiivisen ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuuksia.

Tavoitteena on:

- lisätä toiminnallisia ympäristöjä lapsen ehdoilla tapahtuville harrasteille, osallistumiselle ja lasten omille sosiaalisille verkostoille
- turvata lapsen oikeus omaan turvalliseen lapsuuteen
- suojata väkivallalta tai sen pelolta joko omassa perhepiirissä tai lapsen omilla sosiaalisissa verkostoissa

Ohjelman tavoitteiden konkretisointia oheisessa kuvassa:

OHJELMAN LÄPILEIKKAAVA TEEMA	EMMA & ELIAS -OHJELMAN PÄÄTAVOITTEET		
	1. AIKUISTEN YHTEISEN VASTUUN VAHVISTAMINEN	2. VANHEMMUUDEN JA VAHVISTAMINEN	3. LAPSEN OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN
LAPSEN ASIA NÄKYVÄKSI	<ul style="list-style-type: none"> NOSTAA ESILLE LASTEN JA LAPSIPERHEIDEN ARKEEN LIITTYVIÄ MAHDOLLISUUKSIA JA HAASTEITA 		
ERI TOIMIJOIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ JA TIEDON KULKU SUJUVAKSI	<ul style="list-style-type: none"> LUODA JA VAHVISTAA KOHTAAMISEN PAIKKOJA VANHEMPIEN KANSSAKÄYMISELLE 		
KAIKILLA OIKEUS HYVÄÄN LAPSUUTEEN	<ul style="list-style-type: none"> EDISTÄÄ JA TUKEA LASTEN JA LAPSIPERHEIDEN PARISSA TOIMIVIEN TAHOJEN YHTEISTYÖTÄ 		
MONIARVOISUUS	<ul style="list-style-type: none"> VAHVISTAA AJATTELU- JA TOIMINTATAPOJA VARHAISEENA YHTEISEEN VÄLITTÄMISEEN LIITTYEN 	<ul style="list-style-type: none"> VAHVISTAA VANHEMMA ROOLIAIKUISENA SUHTEESS LAPSEEN TUKEA LAPSIPERHEIDEN HALLINTAA 	<ul style="list-style-type: none"> TARJOTAKEINOJA LASTEN JA LAPSIPERHEIDEN OSALLISUUDEN, HYVINVOINNINSEKÄ YHTEISÖLLISYYDEN VAHVISTAMISEKSI VAHVISTAA MONIARVOISUUTTA JA SUVAITSEVAISUUTTA

Hankkeet ja toiminnot nivoutuvat tavoitteiden alle kuitenkin niin, että niissä painottuu jokin ohjelman tavoite. Kaikkien hankkeiden tai toimintojen ei siis tarvitse toteuttaa kaikkia ohjelman tavoitteita.

Ohjelman avulla edistetään lapsen ja lapsiperheiden elämäntilanteiden huomioimista yhteiskunnan eri tasoilla: lainsäädännössä, työmarkkinoilla, elinkeinoelämässä ja palvelujärjestelmässä.

Ohjelma pyrkii edistämään yhteiskuntamme lapsimyönteisyyttä ja korostaa sitä, että me kaikki voimme tehdä jotakin lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi on tärkeää pyrkiä muuttamaan sellaisia ajattelu- tai toimintamalleja (kuten välinpitämättömyyttä, vähättelyä ja kuritusväkivaltaa), jotka rajoittavat lasten hyvinvointia.

3. Emma & Elias -ohjelman toteutus

3.1 Ohjelman rakenne ja koordinointi

Emma & Elias -avustusohjelmaa koordinoivat yhteistyössä Raha-automaattiyhdistys ja Lastensuojelun Keskusliitto. RAY valitsee ohjelman hankkeet ja toiminnot osana normaalia avustusvalmistelua ja valvoo ohjelmaan valittujen avustuskohteiden avustusten käyttöä. Lisäksi RAY seuraa ohjelmalla aikaansaatuja tuloksia ja vaikutuksia sekä toteuttaa ohjelmateemaan liittyvää kansalaisviestintää.

Lastensuojelun Keskusliiton tehtävänä on tukea ohjelmaan valittavien hankkeiden toimintaa ja lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia edistävien käytäntöjen juurruttamista sekä edistää lapsinäkökulman huomioon ottamista laajemmin. Lisäksi LSKL ylläpitää hanketoimijoiden keskinäistä verkostoa, tukee hankkeiden välistä viestintää ja toteuttaa ohjelmaan kuuluvien hankkeiden ja toimintojen asiakastason vaikutuksiin liittyvää tutkimusta.

3.2 Avustuksen hakeminen ja hankkeille tarjottava kehittämistyön tuki ohjelmassa

Avustuksen hakeminen

RAY vastaa avustusta hakevien ja avustusta jo saavien ohjaus- ja neuvontatyöstä avustusvalmisteluun ja avustuksen käyttöön liittyvissä asioissa. Avustusvalmistelun tehtävänä on vastata yksittäisten avustushakemusten valmistelusta, avustusesitysten tekemisestä ja perustelemisesta. Avustusvalmistelija neuvoo tarvittaessa hakemuksen tekemisessä, avustuksen mitoituksessa ja toiminnan sisällön suunnittelussa. Avustuksen hakijan on puolestaan annettava RAY:lle oikeat ja riittävät tiedot avustuksen käyttötarkoituksesta ja muista avustusharkintaan vaikuttavista seikoista. Valmistelu toimii yhteistyössä valvonnan ja seurannan kanssa.

Ohjelmien osahankkeiden valinta kuuluu RAY:n vastuulle, ja uudet avustukset haetaan toukokuun loppuun mennessä samoilla hakulomakkeilla kuin muutkin RAY-avustukset. Emma & Elias -ohjelmaan otetaan uusia avustuskohteita vielä vuonna 2015, ja ohjelmakausi päättyy vuoden 2017 lopussa. Ohjelmaan valitaan ensisijaisesti alkavia projekteja.

Vuoden 2015 uusia avustuksia suunnataan erityisesti hankkeisiin, joissa kehitetään ja kokeillaan uusia ja innovatiivisia tapoja perhettä osallistavan vapaaehtoistoiminnan järjestämiseksi. Millä keinoin lapset ja aikuiset voivat yhdessä vahvistaa hyvinvointia? Lisäksi painotetaan ohjelman valtakunnallista kattavuutta.

Käsitellessään hakemuksia RAY arvioi esitettyjen projektien tarpeellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä kustannusten kohtuullisuutta. Normaaliin valmistelukriteerien lisäksi hankehakemuksista arvioidaan projektin nivoutumista ohjelman tavoitteisiin ja muiden ohjelmaan kuuluvien hankkeiden muodostamaan kehittämisverkostoon.

Avustusehdotus ja -päätös

Avustushakemukset käsitellään avustusosastolla, ja RAY:n hallituksen avustusehdotus julkistetaan joulukuun puolen välin jälkeen. Sosiaali- ja terveysministeriö tekee lopullisen päätöksen avustusten jaosta seuraavan tammi-helmikuun vaihteessa.

Avustusohjelmaan osallistuvan järjestön tulee sitoutua raha-automaattiavustuksista annetussa laissa ja avustuspäätöksessä mainittujen velvoitteiden lisäksi:

- toteuttamaan ohjelman tavoitteiden mukaista toimintaa,
- tuomaan esille osallistumisensa ohjelmaan tiedottaessaan omasta toiminnasta ja hyödyntämään ohjelman yhteistä ilmettä (mm. Emma & Elias -logon käyttö)
- esittelemään toimintaansa erikseen sovittavissa ohjelman seminaareissa ja muissa tilaisuuksissa,
- vahvistamaan omaa osaamistaan osallistumalla ohjelman järjestämiin verkostotilaisuuksiin ja koulutuksiin,
- jakamaan omaa osaamistaan ja tietämystään myös muiden ohjelmaan osallistuvien hyväksi,
- osallistumaan erikseen sovittavalla tavalla ohjelman yhteisen viestinnän toteuttamiseen,
- toteuttamaan ohjelman edellyttämää seuranta- ja keräämään seuranta- ja arviointitietoa,
- solmimaan yhteistyösuhteita toiminta-alueellaan toiminnan levittämiseksi ja juurruttamiseksi.

Mikäli toimintavuoden aikana tulee tarve muuttaa tai täsmentää toiminnan sisältöä tai tavoitteita, hakijan tulee olla yhteydessä avustusvalmistelijaan. Taloudellisissa ja kirjanpidollisissa kysymyksissä kannattaa kääntyä avustuksesta vastaavan tarkastajan puoleen.

Kehittämistyön tuki ohjelmassa

Lastensuojelun Keskusliitto tukee ohjelmaan valittujen hankkeiden ja toimintojen kehittämistyötä.

Hanke- ja toimintokohtainen tuki

Kehittämistyön tuki on räätälöity hankekohtaisesti, huomioiden kunkin hankkeen erityistarpeet. Kehittämistyön tuki rakentuu kunkin hankkeen tavoitteista, jonka ohella tuella varmistetaan ohjelman tavoitteisiin sitoutuminen sekä toteutetaan yhteistä suunnitelmaa ja rakennetta.

Kullakin hankkeella on oma vastuhenkilö LSKL:n ohjelmatiimissä. Vastuuhenkilön tehtävänä on varmistaa hankkeen saama tuki.

Kehittämistukitapaamiset

Kehittämistukitapaamisten tavoitteena on tukea hankkeita kehittämistyössä. Tapaamiset koskevat kaikkia ohjelman hankkeita. Tapaamisia ovat vähintään alla mainitut sekä tarpeen mukaan hankkeet saavat hankekohtaista tukea projektihallintaan, viestintään, arviointiin, tutkimukseen, tapahtumajärjestelyihin sekä verkosto- ja sidosryhmätyöhön liittyvissä asioissa.

- Aloitustapaaminen
- Toimintasuunnitelmatapaaminen
- Loppuarviointikeskustelu

Koulutukset

Kehittämistyön osaamisen lisääminen:

LSKL:n ohjelmatiimi järjestää lähtökohtaisesti verkostotapaamisten yhteydessä erisältöisiä koulutuksia hankkeiden tarpeista lähtien. Tavoitteena on kehittämistyön osaamisen vahvistaminen. Koulutuksen teemoina voivat olla esimerkiksi viestintä, markkinointi, arviointi tai projektinhallinta.

Muut koulutukset ja seminaari

LSKL:n ohjelmatiimi mahdollistaa hankkeiden sisällöistä lähteviä koulutuksia ja seminaareja. Koulutuksia voidaan järjestää yhteistyössä muidenkin kuin vain ohjelmassa mukana olevien hankkeiden kanssa.

Ohjelma mahdollistaa lisäksi hankkeiden työntekijöiden osallistumisen ohjelman ulkopuolisiin koulutuksiin, lähinnä LSKL:n koulutuspäiville (kesäpäiville sekä lastensuojelu- ja sijaishuollon päiville). Tämän lisäksi on mahdollista osallistua muille erikseen mainituille koulutuspäiville.

9.4.2014 järjestetään Lahdessa Emma & Elias -ohjelman ensimmäinen oma seminaari Miss sä oot? - aikuisen läsnäolon merkitys lapselle. Seminaarissa käsitellään aikuisen ja lapsen välistä vuorovaikutusta eri näkökulmista sekä toimivia malleja niin valtakunnallisesti kuin paikallisesta, Päijät-Hämeen näkökulmasta.

Tapahtumat

Ohjelma osallistuu vuosittain tiettyihin ennalta sovittuihin tapahtumiin sekä messuille. Tapahtumissa on ohjelman yhteinen ständi, jonne hankkeet osallistuvat oman kiinnostuksensa ja kohderyhmänsä mukaisesti. Kaikissa tapahtumissa on ohjelman ja sen hankkeiden markkinointimateriaalia.

Hankkeet voivat ehdottaa näiden ennalta sovittujen tapahtumien ja messujen lisäksi muita tapahtumia, joihin haluavat ohjelman mukaan. Tapahtumia ovat myös laajentumiset uusille paikkakunnille, asiantuntijatapahtumat ja yleisötapahtumat.

Verkostoituminen

Ohjelman keskeisenä tavoitteena on verkostoituminen. Se jakaantuu ohjelman sisäiseen verkottumiseen sekä kehittämiskumppaniverkottumiseen.

Sisäinen verkostoituminen

Sisäisen verkottumisen tavoitteena on edistää ohjelman yhteisiä päämääriä ja oppia muiden kehittämistuloksista. Sisäinen verkottuminen realisoituu verkostotapaamisissa sekä alueellisissa tapaamisissa (esimerkiksi alueellisissa aamukahvitaapahtumissa). Lisäksi ohjelman hankkeet voivat kokoontua eri kehittämisteemojen mukaisissa ryhmissä.

Verkostotapaamisia järjestetään vuosittain lähtökohtaisesti kolmesta neljään. Ensimmäinen verkostotapaaminen on keväällä, toinen ja kolmas Lastensuojelun Keskusliiton koulutuspäivien yhteydessä kesäkuussa sekä syksyllä, ja viimeinen verkostotapaaminen toteutuu loppuvuodesta arviointipäivinä.

Vuoden 2014 verkostotapaamiset:

- 8.4. Lahti
- 29.9. Hämeenlinna
- 26.-27.11. Espoo (arviointipäivät)

3.3 Ohjelman seuranta, arviointi ja tutkimus

Ohjelmakokonaisuudessa seurantaa, arviointia ja/tai tutkimusta toteutetaan kolmella eri tasolla: ohjelmatasolla, hanketasolla ja asiakastasolla.

RAY:n rooli ja tehtävät seurannassa ja arvioinnissa

Emma & Elias -ohjelman seurannasta ja arvioinnista vastaa RAY:n avustusosaston seurantatiimi. RAY tarkastelee ohjelmaa yhtenä, useista eri projekteista ja toiminnoista koostuvana kokonaisuutena.

Ohjelman arviointi toteutetaan kehittävän arvioinnin periaatteiden mukaisesti. Arvioinnin avulla pyritään nostamaan esille avustuskohteiden toimintaan liittyviä kehittämiskohteita ja -tarpeita, jotta toiminta vastaisi mahdollisimman hyvin kohderyhmien tarpeisiin sekä toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Tavoitteena on tuottaa johtopäätöksiä ja konkreettisia ehdotuksia ohjelman sekä siihen kuuluvien yksittäisten toimintojen ja projektien kehittämisen tueksi.

Arvioinnin toinen keskeinen tavoite on tuottaa tietoa ohjelmalla aikaansaadusta tuloksista ja vaikutuksista. Tuloksilla ja vaikutuksilla tarkoitetaan niitä asioita ja kehitystä, jota ohjelmalla saadaan aikaiseksi. Arvioinnin keskiössä ovat aikaansaadut tulokset ja vaikutukset suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä loppukäyttäjien kokema hyöty.

Ohjelman arvioinnissa noudatetaan viitekehystä, jonka mukaisesti avustusohjelmia arvioidaan kolmella tasolla: ohjelma, projekti/toiminto ja osallistuja. Arvioinnin kehittävä ulottuvuus koskee erityisesti ohjelma- ja projekti-/toimintotasoja. Tuloksia ja vaikutuksia arvioidaan kaikilla kolmella tasolla. Arviointi kohdentuu viitekehyksen mukaisesti yhdeksään osa-alueeseen:

1. Toimeenpano
2. Tavoitteiden asettelu
3. Kohderyhmien valinta ja tavoittaminen
4. Organisointi, koordinaatio ja johtaminen
5. Toimenpiteet, toteutus ja resursointi
6. Kumppanuudet ja yhteistyö
7. Viestintä
8. Tulosten juurruttamiseen varautuminen
9. Tulokset ja vaikutukset

Vuonna 2014 RAY toteuttaa ohjelman arvioinnissa seuraavat toimenpiteet:

Toimenpide	Aikataulu
Tuloksellisuus- ja vaikutus selvitysten analyysi vuodelta 2013	TVS:t 31.3. mennessä RAY:lle, analyysi huhti-kesäkuu
Kysely vuonna 2014 aloittaville projekteille	Touko-kesäkuu
Tiivis väliraportointi vaiheiden 1 ja 2 pohjalta	Kesäkuu
Osallistuva havainnointi ja projektihenkilöstön haastattelut vuonna 2014 toimintansa päättävillä projekteilla sekä AK-avusteisille kohteille	Helmi-syyskuu
Seurantakysely kaikille ohjelmassa mukansa oleville toimintoille	Lokakuu
Arviointipäivä ohjelmatoimijoille	Marras-joulukuu

Lisäksi RAY auttaa ja tarjoaa tukea ohjelmaan kuuluville projekteille ja toimintoille seuranta- ja arviointikäytäntöjen suunnittelussa sekä toimintojen kehittämisessä yhdessä LSKL:n kanssa. Tarvittaessa RAY toteuttaa myös yksittäisiä tutustumis- ja seurantakäyntejä ohjelmaan kuuluviin projekteihin ja toimintoihin. Ohjelman seuranta- ja arviointisuunnitelma täsmennetään vuosittain.

LSKL:n rooli ja tehtävät tutkimuksessa

LSKL tuottaa tutkimus- ja arviointitietoa yksilö- ja lähiyhteisötason tuloksista ja vaikutuksista, joita ohjelmalla sekä siihen kuuluvilla yksittäisillä projekteilla ja toimintoilla saadaan aikaiseksi. Lisäksi Lastensuojelun Keskusliitto tarjoaa ohjelmaan kuuluville toimintoille tukea tutkimuksessa ja arvioinnissa.

Tukea tarjotaan muun muassa tarjoamalla käyttöön lomakkeita ja teknistä tukea sekä haastatteleamalla järjestöissä toimineita henkilöitä. Toimintoille tarjotaan myös sisällöllistä tukea tiedonkeruun menetelmien ja kysymysten asettelun valinnoissa sekä aineistojen analyysissa.

Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi osaltaan oppilaitosten tuottamaa tutkimus- ja arviointitietoa. Lastensuojelun Keskusliitossa työskentelee päätoiminen tutkija, jonka tehtävänä on yhdessä toimintojen kanssa kerätä ja analysoida aineistoa mm. seuraaviin kysymyksiin liittyen:

- Mitä hyötyä ja kenelle ohjelmasta ja siihen kuuluvista yksittäisistä toiminnoista ja projekteista on ollut?
- Mitkä ohjelman kokemusten perusteella ovat yleishyödyllisille järjestöille soveltuvia toimintatapoja lasten ja lapsiperheiden terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi?

LSKL ja RAY tekevät tutkimuksen suunnittelun ja toteuttamisen osalta tiivistä yhteistyötä.

Ohjelmaan kuuluvien yksittäisten projektien ja toimintojen tehtävät

Jokainen avustusohjelmassa mukana oleva toimija tuottaa RAY:lle seurantatietoa (=tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys) oman toiminnan sisällöstä, sen laajuudesta, kehittämistarpeista sekä aikaansaaduista tuloksista ja vaikutuksista.

Avustettavista toiminnoista tulee tuottaa tietoa neljästä näkökulmasta: *työntekijät* (itsearviointi), *osallistajat* (kohderyhmä), *kumppanit* sekä *vapaaehtoistoimijat*.

Seurantatiedot toimitetaan RAY:lle kerran vuodessa, maaliskuun loppuun mennessä päättyneen kalenterivuoden osalta. Vuonna 2014 toimintansa aloittavat projektit tekevät tuloksellisuus- ja vaikutus selvitykset RAY:lle keväällä 2015.

RAY ohjeistaa ohjelmassa mukana olevat projektit ja toiminnot seurantakäytäntöihin yhdessä LSKL:n kanssa. Seurantalomakkeet löytyvät RAY:n internet-sivuilta kohdasta: <https://www.ray.fi/fi/jarjestot/aineistopankki/lomakkeet/raportointi> ja opas itsearvioinnin toteuttamiseksi kohdasta https://www.ray.fi/sites/default/files/emmi_mediabank/ltsearviointiopas.pdf

Ohjelmassa mukana olevat projektit ja toiminnot ovat veloitettuja toimittamaan RAY:n erikseen pyytämää arviointiaineistoa (esim. vastamaan erillisiin kyselyihin, osallistumaan haastatteluihin tai arviointipäivään) ja tekemään yhteistyötä LSKL:ssä työskentelevän tutkijan kanssa.

3.4 Viestintä

Emma & Elias -avustusohjelmaan liittyvä viestintä tekee avustusohjelmasta näkyvän ja tukee järjestöjä ja hankkeita tavoitteiden saavuttamisessa. Viestinnän avulla useampi suomalainen tiedostaa, että

- perhekäsitys on monipuolistunut
- eri elämäntilanteissa tarvitaan tukea
- jokainen meistä voi vaikuttaa lasten ja perheiden hyvinvointiin
- mikä on lapsen näkökulma
- ja että kaikilla on oikeus hyvään lapsuuteen.

Viestinnällä pyritään lisäämään myös kiinnostusta järjestöjen toimintaan, vapaaehtoistoimintaan yleisesti sekä kannustamaan järjestöjä kehittämään ohjelman tavoitteita edistäviä hankkeita.

Avustusohjelman viestintä kytkeytyy osaksi RAY:n avustustoiminnan viestintää ja kampanjaluotoisesti myös osaksi koko RAY:n viestintää. Ohjelman teemojen avulla kansalaisille kerrotaan RAY:n tuottojen käytöstä ja tuodaan esiin RAY:n yhteiskunnallinen rooli.

Avustusohjelman viestintä on suunnattu aikuisille, erityisesti yli 30-vuotiaille sekä lasten kanssa työskenteleville ja päätöksentekijöille. Lisäksi tavoitellaan järjestöketän toimijoita, järjestöjen toiminnan paikallisia sidosryhmiä, vapaaehtoisia ja hankkeiden kohderyhmiä.

Viestinnällä parannetaan myös hankkeiden välistä yhteydenpitoa ja luodaan sitä kautta uutta synergiaa. Tässä koordinoivan järjestön rooli on keskeinen. Viestintää suunnitellaan yhteistyössä RAY:n avustusviestinnän ja koordinoivan järjestön kanssa.

Avustusohjelman viestintäyhteistyön roolit

RAY: kansalaisviestintä ja avustusohjelman brändi

- Viestinnän konsepti ja graafinen ilme
- Tapahtumamateriaalit ja promootiomateriaali järjestöjen käyttöön
- RAY:n yrityskuvaviestintä ja mediatyö
- RAY-tason tapahtumat ja sponsorointiyhteistyö
- RAY-tason sisältö avustusohjelmien materiaaleissa (esim. verkkosivustoilla)

Koordinoiva järjestö: Ohjelmaviestintä

- Hankekohtainen viestinnän tuki
- Avustusohjelman verkkosivuston ylläpito
- Hankeverkoston sisäinen viestintä, mukaan lukien ohjelman extraweb
- Kannanotot, mediatyö, omat tapahtumat
- Hankkeen yleisite ja muu vastaava ohjelmaviestintä

Mukana olevat hankkeet: Hankeviestintä

- Viestintä järjestön/hankkeen omille sidosryhmille: järjestön omat verkostot, jäsenet, E&E-rahoitetun toiminnan kohteet, mediatyö, tapahtumajärjestelyt, tiedotteet jne.

3.5 Sidosryhmät ja verkostoiminen

Sidosryhmäyhteistyö

Ohjelmatyössä sitoudutaan pitkäjänteiseen kehittämistyöhön, jonka avulla voidaan vaikuttaa myös palvelurakenteessa tapahtuviin muutoksiin. Tämä edellyttää uudenlaisia kumppanuuksia ja yhteistyörakenteita, joiden avulla ohjelman kehittämistyön tulosten juurruttaminen osaksi arkea on mahdollista.

Sidosryhmätyön tavoitteena on tukea hankkeita kehittämistyössä ja sen tulosten juurruttamisessa. Sidosryhmätyötä tehdään yhteistyötä rakentamalla, osaamista vahvistamalla, vaikuttamalla ja viestinnällä. Keinoina ovat tapaamiset, seminaarit ja koulutukset, tapahtumat, tiedottaminen, työryhmätyöskentely sekä yhteiset kehittämisprosessit. Kohteita ja kumppaneita ovat mm. muut järjestöt, oppilaitokset, Lasten Kaste -kehittämishjelma, kunnat ja valtio.

Vaikuttaminen

Tuetaan tarpeen mukaan hankkeiden ja toimintojen yhteistyötä päättäjien ja virkamiesten kanssa. Ohjelma pyrkii vaikuttamaan elinkeinoelämään ja työmarkkinoihin yhteistyössä olemassa olevien hankkeiden tai ohjelmien kanssa.

Kehittämiskumppaniverkostoiminen

Koordinaatio tukee hankkeita rakentamaan yhteistyötä ohjelman ulkopuolella olevien hankkeiden, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa järjestämällä esim. yhteisiä seminaareja ja tilaisuuksia.

Kehittämisprosessien tukeminen

Koordinaatio on mukana järjestämässä Innostamoita, joiden tavoitteena on tuoda yhteen kuntien, oppilaitosten ja kolmannen sektorin toimijoita jo kehittämistyön suunnitteluvaiheessa.

Työryhmätyöskentely

Koordinaatiotiimin jäsenet osallistuvat erilaisiin työryhmiin, joissa he tuovat ohjelman ja hankkeiden tavoitteita ja toimintaa esille ja näin pyrkivät tukemaan hankkeiden toimintaa.

Seminaarit, koulutukset ja tapahtumat

Pidetään huolta lapsista -tilaisuudet:

Koordinaatiotiimi tarjoaa tukea ja asiantuntijuuttaan eri paikkakunnilla toteutettaviin Pidetään huolta lapsista -tilaisuuksiin. Tilaisuudet voivat olla seminaareja, koulutuksia tai tapahtumia. Tilaisuuksien tavoitteena on tuoda kuntien asukkaiden, päättäjien ja virkamiesten, oppilaitosten, muiden järjestöjen ja toimijoiden tietoon ohjelman toimintaa ja tavoitteita.

Muut koulutukset ja seminaarit

LSKL:n koordinaatiotiimi mahdollistaa hankkeiden sisällöistä lähteviä koulutuksia ja seminaareja. Koulutuksia voidaan järjestää yhteistyössä muidenkin kuin vain ohjelmassa mukana olevien hankkeiden kanssa.

Tapahtumat

Ohjelma osallistuu vuosittain mm. opetus-, sosiaali- ja terveysalan tapahtumiin ja messuille. Tapahtumissa on ohjelman yhteinen osasto, jonne hankkeet osallistuvat oman kiinnostuksensa ja kohderyhmänsä mukaisesti. Kaikissa tapahtumissa on ohjelman ja sen hankkeiden markkinointimateriaalia. Tavoitteena on tuoda järjestöjen toimintaa osallistujien tietoisuuteen.

Sidosryhmäyhteistyö ja ohjelman sisältöjen esillä pitäminen kuuluu sekä RAY:n että LSKL:n vastuualueelle.

Ohjelman tueksi on perustettu monialainen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tukea ohjelman toteutusta. Lisäksi RAY:n ja LSKL:n ohjelmasta vastaavat henkilöt tapaavat säännöllisesti suunnittelukokouksissa.

4. Yhteystiedot

RAY:n ohjelmatiimi:

Ohjelmatyö: kehittämispäällikkö Elina Varjonen

Ohjelmaan hakeutuvien uusien projektien valmistelu:
RAY:n normaalien avustuksenhakukäytäntöjen mukaisesti

Ohjelmaan valittujen hankkeiden ja toimintojen valmistelu:
avustusvalmistelija Anne-Mari Tuominiemi

Seuranta: seurannan erityisasiantuntija Tuomas Koskela ja
avustusvalmistelija Anne-Mari Tuominiemi

Viestintä: viestintäpäällikkö Liisa Kairesalo ja tiedottaja Johanna Kotonen

sähköpostiosoitteet muotoa etunimi.sukunimi@ray.fi

LSKL:n ohjelmatiimi:

Ohjelman koordinointi: ohjelmapäällikkö Ulla Lindqvist ja
ohjelmakoordinaattori Tiina Kononen

Ohjelman viestintä: viestintäkoordinaattori Tuuli Daavittila

Tutkimus: tutkija Petri Paju

sähköpostiosoitteet muotoa etunimi.sukunimi@lskl.fi